

References:

1. Stoian T. A. (2013), *Pidhotovka kadriv dlia turystychnoi haluzi v suchasni Ukraini*. [Training for tourism industry in modern Ukraine]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Seriiia 6: Istorychni nauky: / M-vo osvity i nauky Ukrainy, Nats. ped. un-t im. M.P. Drahomanova. K. : Vydvo NPU im. M. P. Drahomanova. Vyp. 10. S. 276–284* [in Ukrainian].
2. Samokhval O. A. (2016) *Teoretychni osnovy zmistu profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv turystychnoi haluzi u VNZ Ukrainy* [Theoretical Basis of Vocational Training of Future Specialists In Tourism iHigher Education Institutions of Ukraine]. *Molodyi vchenyi. № 1 (38) lystopad. S. 497–500* [in Ukrainian].
3. *Mizhnarodna turystychna orhanizatsiia* [World Tourism Organization] URL: www.world-tourism.org (data zvernennia: 12.11.2021).
4. Rabadanova Ya. M. (2012) *Osoblyvosti pidhotovky fakhivtsiv turystychnoi haluzi*. [Features of training of specialists in the tourism industry]. *Upravlinnia rozvytkom* URL: https://tourlib.net/statii_ukr/rabadanova.htm (data zvernennia: 10.11.2021).
5. Matrosova V. O., Pererva P. H., Matrosov O. D. (2019) *Kadrove zabezpechennia haluzi turyzmu ta hostynnosti* [Staffing of tourism and hospitality]. *Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, 2019. S. 515–516* [in Ukrainian].

Chepelevskaya M. M., Gurevych R. S. Development of a mechanism for the implementation of vocational training in the tourism industry

An analysis was made of modern requirements for the quality of professional training of specialists in the tourism industry. The relevance of tourism training is noted. Taking into account the experience of domestic scientists, the main aspects of training of future specialists in the field of tourism have been defined. The focus is on training because professionals are in short supply in the market. It was noted that one way to address this problem was to provide practical training in tourism, starting in school. The role of advanced vocational training in the tourism industry is justified. Organizational conditions for the training of specialists in the field of tourism have been identified and substantiated: a holistic approach to the content of education and training. A peculiarity of the content of tourism training is its orientation towards world experience of theoretical and practical vocational training, and the formation of hierarchical levels of tourism activity in accordance with levels of employment in the tourism sector. The main problem in the training of tourism personnel is the insufficient or non-existent practical skills of graduates in the tourism sector; as the level of cooperation with tourism firms is low.

A study has been carried out on the process of analysing the needs of professionals for quality education. In the training of tourism professionals, there is a need to create closer links between the training institutions and the enterprises, because these parties are interested in the quality training of tourism professionals. A mechanism has been developed for the implementation of vocational training in the tourism sector, which will make it possible to implement a system-wide integration of approaches that will ensure professional competence; Motivation of training and rapid adaptation of graduates to the tourism industry.

The quality of training in the tourism industry is quite acute, the problem requires further research and the search for the best solutions.

Key words: *specialist, tourism industry, mechanism, vocational training, higher education applicant, school, university, survey.*

УДК 378.091.322:001.891:17.022.1

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.83.42>

Червонська Л. М.

**ПОСТНЕКЛАСИЧНІ СМИСЛИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДЕФІНІЦІЇ СУТНОСТІ
АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

Статтю присвячено розгляду постнекласичних смислів педагогічної дефініції сутності академічної культури здобувачів вищої професійної освіти. У процесі дослідження з'ясовано, що сучасна наукова рефлексія визначення “академічна культура” дає можливість диференціювати дефініції академічної культури за різними методологічними підходами: інституціональним, що розглядається з точки зору культури університету як соціального інституту; аксіологічним, відповідно до якого академічна культура розглядається з точки зору цінностей; деонтологічним, з точки зору якого академічна культура визначається як сукупність етичних норм; аксіологічно-деонтологічним, відповідно до якого академічна культура розглядається з позиції цінностей, норм, правил і зразків поведінки; праксеологічним, з погляду якого академічна культура характеризується як ефективна навчально-пізнавальна й навчально-дослідницька діяльність; дослідницьким, згідно з яким академічна культура розглядається як наукова діяльність; інформаційним, відповідно до якого академічна культура визначається як високий рівень опанування інформаційними технологіями; компетентісним, з погляду якого академічна культура розглядається як комплекс освітніх компетенцій. Наукові підходи дають змогу виокремити певні загальні концептуальні лексеми теорії академічної культури – цінності, норми, правила, діяльність, знання.

Наукова проєкція проаналізованих підходів дає можливість з'ясувати, що під “академічною культурою здобувача вищої професійної освіти” варто розуміти динамічне інтегроване суб'єктно-діяльнісне утворення, що передбачає наявність професійно-особистісних цінностей, культури спілкування й міжособистісної взаємодії, інформаційної грамотності й дотримання норм освітньо-наукової діяльності та правил поведінки, що діють у межах певного академічного середовища, установі.

Ключові слова: *академічна культура, академічний, культура, здобувачі вищої освіти, освітня-наукова діяльність, цінності, академічне середовище, освіта.*

У законодавчих та освітніх документах України (Закон України “Про вищу освіту” (2014), Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (2013)) акцентується увага на необхідності підготовки різнобічно розвиненої культурної особистості, конкурентоспроможних, відповідальних громадян України. У цьому контексті значною мірою актуалізується проблема формування академічної культури в процесі професійної підготовки здобувачів вищої освіти.

Вивченню проблеми академічної культури присвячено наукові праці вітчизняних і зарубіжних науковців (Н. Акініної, В. Астахової, М. Вовк, Т. Добко, В. Ємельянової, І. Забіяки, Н. Надточого, І. Пак, В. Ромакіна, О. Семенов, Г. Хоружого, К. Шовш, О. Фенцик; М. Азіс (M. Azis), А. Абдух (A. Abduh), К. Пайлмус (C. Pielmus), К. Шен (X. Shen), К. Тьян (X. Tian), Т. Артемьєвої А. Єрмілової, О. Єрохіної, О. Кабахідзе, А. Маштакової, І. Нальотової, А. Прохорова та інших). Утім аналіз наукової літератури засвідчує, що поняття “академічна культура” мало досліджене, а в його визначеннях немає однозначного трактування, висвітлюються лише певні аспекти означеного феномена. Це дає змогу констатувати недостатній рівень розробленості досліджуваної проблеми в теоретичному й методичному аспектах. У зв’язку з цим виникає необхідність щодо розгляду та з’ясування сутності педагогічної дефініції “академічна культура здобувача вищої професійної освіти”.

Метою статті є висвітлення постнекласичних смислів педагогічної дефініції сутності академічної культури здобувачів вищої професійної освіти.

Поняття “академічна культура” складається з двох поєднаних наукових лексем “академічний” і “культура”. Так, “академічний” (academic) у Національному освітньому глосарії: вища освіта визначається як “характеристика, що стосується освіти, навчання, викладання, досліджень” [13, с. 10].

Культура (від лат. “cultura” – обробіток, розвиток, виховання освіта, шанування) є одним із загальних філософсько-соціолого-культурологічних понять. За Великим тлумачним словником сучасної української мови, “культура” визначається як “сукупність матеріальних і духовних цінностей, створених людством протягом історії; освіченість, вихованість; рівень, ступень досконалості якої-небудь діяльності ...” [4, с. 596].

У контексті дослідження науковий інтерес становить концептуальна позиція А. Зайцевої, що виокремлює такі етапи наукового розгляду макроконцепту “культура”: культуру особистості, представлену культурою стосунків і культурою саморегуляції; культуру діяльності, що віддзеркалює культуру інтелектуальної предметної діяльності; культуру соціальної взаємодії, що пов’язана з культурою поведінки й культурою спілкування особистості [9, с. 45].

З огляду на предмет дослідження, з-поміж великої кількості наявних тлумачень “культура” нам імпонує визначення А. Зайцевої щодо розуміння означеного феномена як “процесу зміни індивіда, його особистісного становлення як професіонала, який оволодіває цінностями загальної та професійної культури та формуює власне “Я” [9, с. 47]. Ми поділяємо наукову позицію дослідниці щодо уявлення культури як “складно організованої цілісності, феномена, що відображає сферу духовного життя особистості, її ціннісні орієнтації, закріплені в мотивах, знаннях, уміннях, навичках, зразках і нормах поведінки, спрямованість на саморозвиток і самовдосконалення” [9, с. 47].

Феномен “академічна культура”, відповідно до тверджень різних науковців, розглядається та аналізується з декількох точок зору. Так, І. Налетова й А. Прохоров розглядають академічну культуру в найширшому розумінні – як ідею університету, що традиційно поєднує знання, культуру та науку. На їхню думку, академічна культура акцентує увагу на цінностях академічної свободи, відношенні з державою і суспільством, формує ідею університету як “універсуму наук”, що змінило саме розуміння науки, яка стала не просто сумою готових застиглих знань, а процесом нескінченного пошуку й наближення до істини [12, с. 138–140].

У наукових поглядах цієї ж позиції дотримується Т. Добко, зазначаючи, що академічна культура є чинником ефективного управління сучасним українським університетом в умовах автономії, характеризуючи означений феномен як “поєднання академічного етосу й організаційних особливостей, які обумовлюють спільні для цієї спільноти підходи до способу організації праці, визначення рівня посадової компетенції та довіри, процедури прийняття рішень, сприйняття й розв’язання конфліктів тощо” [5, с. 94].

На думку О. Кабахідзе, академічна культура є, з одного боку, надбудовою над особистісною, громадською та професійною культурами, з іншого – проростає з них, носіями якої є всі учасники освітнього процесу, вона властива будь-якому університету, однак має свої специфічні етичні відмінності. Під академічною культурою сучасна дослідниця розуміє загальні для певної освітньої організації цінності, що формуються особистісним, організаційним, професійним, громадським, національним, управлінським компонентами, які об’єднують учасників освітнього процесу в просторово-часовому континуумі й проявляють себе в ціннісно-світоглядних установках, поведінці [10, с. 1639].

Індонезійські науковці М. Азіс (M. Azis) та А. Абдух (A. Abduh) указують, що проблема академічної культури у вищій освіті є предметом загальних інтересів і дискусій багатьох учених і дослідників усього світу. На їхню думку, розуміння важливості академічної культури може суттєво вплинути на підвищення якості викладання й навчання в закладах вищої освіти. Академічна культура характеризується науковцями як сукупність комплексів кампусу, основними напрямками якого є навчання, дослідження та дотримання правил академічного середовища [21, с. 322].

У наукових поглядах щодо розуміння академічної культури цієї ж позиції дотримуються К. Шен (X. Shen) і К. Тянь (X. Tian). Академічна культура, на їхню думку, в основному складається з академічних світоглядів, академічного духу, академічної етики й академічного середовища. Академічна культура сприяє побудові культури кампусу університету, що характеризується індивідуальністю, академічністю, відкритістю, лідерством, різноманітністю та креативністю [23, с. 61].

На думку австралійської дослідниці К. Пайлмус (С. Pielmus), академічна культура – це “сукупність глибоких переконань, цінностей, символів, норм, звичок і традицій, які передаються новим членам освітньої організації” [22, с. 220].

З наведених цитат можна побачити, що зарубіжні науковці розглядають академічну культуру з позиції опанування студентом правил і норм академічного життя.

У дисертаційному дослідженні К. Шовш “Формування академічної культури майбутніх педагогічних працівників у закладах вищої освіти” [20] здійснено аналіз теоретичних підходів до ролі академічної культури в розвитку освітніх інституцій; розроблено й обґрунтовано методичні засади, модель та організаційно-педагогічні умови формування академічної культури майбутніх педагогічних працівників. Разом із тим у дослідженні науковцем не розкрито сутність поняття “академічна культура”.

Ще одним прикладом фундаментального дослідження проблеми академічної культури є наукова праця І. Пак “Академічна культура українського студентства: фактори формування та особливості прояву” [14], метою якої є розробка концептуальних засад соціологічного вивчення феномена академічної культури студентства, особливостей прояву та факторів її формування в умовах українського суспільства. Як результат здійсненого дослідження науковець констатує, що “залежно від того в контексті якої науки здійснюється аналіз поняття “академічна культура” (соціологія, філософія, культурологія, психологія тощо), їй надаються певні риси, робляться конкретні акценти, які в цілому відображають специфіку тієї чи іншої наукової галузі” [14, с. 15]. На її думку, феномен академічної культури є “загальним соціальним явищем, яке формується в процесі отримання освіти й наукової діяльності”, і розглядається авторкою як “система цінностей, норм, зразків поведінки, способів діяльності, принципів спілкування в освітньому середовищі” [14, с. 181]. У дисертаційному дослідженні запропоновано визначення поняття “академічна культура студентства”, що трактується авторкою як “сукупність моделей поведінки, які формуються в академічному середовищі в процесі засвоєння ціннісно-нормативної складової освітнього простору, інтеріоризуються особистістю та знаходять прояв у повсякденних академічних практиках” [14, с. 182].

В. Ромакін, досліджуючи питання академічної культури, розглядає її як “інтелектуально-етичну систему цінностей, мотивацій, переконань і сприйняття, які визначають професійну діяльність в освіті й науці” [15, с. 34]. Цієї ж думки дотримується Н. Акініна, розглядаючи академічну культуру як “показник рівня автономії та академічних свобод у закладах вищої освіти; як інтелектуально-етичну систему цінностей, мотивацій, переконань та сприйняття, які визначають професійну діяльність в освіті й науці, стрижневим складником якої є академічна порядність – дотримання в процесі навчання п’яти цінностей – чесності, довіри, поваги, справедливості та відповідальності” [1, с. 11].

Г. Хоружий у фундаментальному науковому дослідженні “Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти” [19] трактує академічну культуру як “сукупність способів і методів діяльності університетської спільноти, її системну інтегровану якість, що відбиває досягнутий рівень розвитку” [19, с. 36]. На його думку, академічна культура є “сукупністю соціальних норм і цінностей, що генетично не успадковуються, а сформувалися історично і притаманні конкретній суспільній системі” [19, с. 36]. Науковець указує на те, що “академічна культура включає певні явища, процеси, відносини, що якісно відрізняють науково-педагогічних працівників, студентів та адміністративний персонал вищих навчальних закладів від інших спільнот і соціальних груп суспільства і є результатом соціальної взаємодії” [19, с. 36]. Для дослідження важливим є представлення академічної культури як системної інтегрованої якості діяльності університетської спільноти як певної суспільної системи, у якій взаємодіють суб’єкти освітнього процесу вищої школи.

В. Астахова зазначає, що в сучасних умовах, відповідно до яких університет сприймається як підприємство, відбуваються певні зміни в цінностях академічної культури, зокрема формуються нові постакадемічні цінності, іноді діаметрально протилежні традиційним. Дослідниця розглядає академічну культуру як “культуру моральності та служіння людям; культуру особливої поведінки й спілкування людей, професійно покликаних забезпечувати трансляцію культурних цінностей; культуру високої духовності й моралі, високої якості праці та відповідальності за її результати, культуру толерантності й педагогічного оптимізму” [3, с. 23].

Цієї ж думки дотримується І. Забіяка, яка, розглядаючи теоретичні аспекти формування академічної культури студентів в умовах сучасного університету, визначає академічну культуру як “систему цінностей, норм, правил, зразків поведінки, способів діяльності, принципів спілкування, що ґрунтується на педагогічно адаптованому досвіді наукової пізнавальної діяльності суб’єктів професіоналізації” [8, с. 148]. Цитоване дослідження є аспектно наближенням до предмета дослідження, але наше розуміння сутності академічної культури здобувача вищої професійної освіти не обмежується системним підходом. Виокремлення автором досвіду наукової пізнавальної діяльності студента справедливе, адже є предметом його наукового інтересу, але в контексті дослідження є певним обмеженням для цілісності пізнання сутності академічної культури здобувачів вищої освіти.

У наукових працях О. Семенов, М. Вовк, О. Єрохіної академічна культура розглядається з позиції дослідницького компоненту системи освіти.

Так, у дисертаційному дослідженні О. Єрохіної “Академічна культура суб’єктів дослідницького навчання” [6] зазначається, що ціннісно-нормативний зразок поведінки суб’єктів в умовах дослідницького навчання визначається авторкою як академічна культура, яка є “системою цінностей, норм, правил, зразків поведінки, способів діяльності, принципів спілкування та базується на педагогічно адаптованому досвіді наукової пізнавальної діяльності” [6, с. 106].

Також науковий інтерес становлять фундаментальні праці О. Семенов, М. Вовк “Академічна культура дослідника в освітньому просторі університету” [16], О. Семенов “Академічна культура дослідника: європейський та національний контексти” [17], у яких “академічна культура” розглядається як “культура унікальної, неповторної педагогічної дії майстра, який створює культурно-освітній простір університету, наповнює особистості духовністю і ціннісними пріоритетами педагогічної праці” [16, с. 37]. “Академічна культура дослідника” розуміється як “інтегративне утворення особистості, яке складається з аксіологічного, мотиваційно-етичного, наративно-цифрового, мовно-комунікативного, праксеологічного, поведінково-інтерактивного компонентів, кожний із яких характеризується певним змістовим наповненням і проявляється в культурі розумової праці, етичній культурі, культурі академічного читання й письма, академічної комунікації, академічній інформатиці, академічному менеджменті” [17, с. 66].

А. Артем’єва, досліджуючи теоретичні та практичні аспекти академічної культури, зазначає, що в умовах процесу уніфікації освіти, активізації різноманітних форм інтелектуальної комунікації й академічної мобільності, а також принципово міжнародного характеру науки потребує виокремлення феномен академічної культури як загального явища, що формується в процесі отримання освіти, заняття науковою діяльністю й організацією в науково-освітній галузі [2, с. 34–35].

Н. Надточій, В. Смельянова розглядають академічну культуру з позиції компетентісного підходу й визначають її як “здатність людини не тільки вільно орієнтуватися в інформаційних потоках, а й уміти перетворювати інформацію в знання, знаходити їй практичне застосування” [11, с. 90]. Цієї позиції дотримуються науковці А. Єрмілова, А. Маштакова, характеризуючи академічну культуру як складне утворення; високий рівень опанування технологіями пошуку інформації та її перетворення в знання. Науковці пропонують розглядати модель академічної культури як комплекс освітніх компетентностей [11, с. 80].

Висновки. Отже, сучасна наукова рефлексія визначення “академічна культура” дає можливість диференціювати дефініції академічної культури за такими методологічними підходами:

- *інституціональний*, що розглядається з точки зору культури університету як соціального інституту (Т. Добко, О. Кабахідзе, І. Нальотова, А. Прохоров);
- *аксіологічний*, відповідно до якого академічна культура розглядається з погляду цінностей (А. Акініна, В. Астахова, В. Ромакін, Г. Хоружий);
- *деонтологічний*, згідно з яким академічна культура розглядається як сукупність етичних норм (М. Азіс, А. Абдух, І. Пак, К. Шен, К. Тьян);
- *аксіологічно-деонтологічний*, відповідно до якого академічна культура розглядається з позиції цінностей, норм, правил і зразків поведінки (І. Забіяка, К. Пайлмус, О. Фенцик);
- *праксеологічний*, згідно з яким академічна культура характеризується як ефективна навчально-пізнавальна та навчально-дослідницька діяльність (А. Артем’єва, Н. Горденко);
- *дослідницький*, відповідно до якого академічна культура розглядається як наукова діяльність (О. Єрохіна, О. Семенов, М. Вовк);
- *інформаційний*, відповідно до якого академічна культура визначається як високий рівень опанування інформаційними технологіями (А. Єрмілова, А. Маштакова);
- *компетентісний*, з точки зору якого академічна культура розглядається як комплекс освітніх компетенцій (Н. Надточій, В. Смельянова).

Попри наявні фрагментарні наукові розвідки, у соціогуманітарному знанні відсутня дефініція академічної культури в науковому тезаурусі теорії і методики професійної освіти. Нами виявлена суперечність між наявністю освітньо-цивілізаційного попиту на академічну культуру як соціокультурного явища особистісно-діяльнісного феномена суб’єктів освітнього процесу та відсутністю культуровідповідної методологічної рефлексії розвитку академічної культури здобувача в теорії й методиці професійної освіти. Наукові підходи дають змогу виокремити певні загальні концептуальні лексеми теорії академічної культури – *цінності, норми, правила, діяльність, знання*.

Наукова проекція проаналізованих підходів дає можливість з’ясувати, що під “академічною культурою здобувача вищої професійної освіти” варто розуміти динамічне інтегроване суб’єктно-діялісне утворення, що передбачає наявність професійно-особистісних цінностей, культури спілкування та міжособистісної взаємодії, інформаційної грамотності й дотримання норм освітньо-наукової діяльності та правил поведінки, що діють у межах певного академічного середовища, установі.

Таким чином, у результаті дослідження ми можемо резюмувати щодо соціально-педагогічної значущості обраної проблеми. З’ясовано, що академічна культура є необхідним складником професійної підготовки здобувачів вищої освіти. Отримані результати дослідження визначають перспективи подальшого дослідження, а саме проектування моделі академічної культури здобувача вищої професійної освіти.

Використана література:

1. Акініна Н. Л. Академічна культура викладача ВНЗ. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/23419/Akinina%20N.%20L.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 09.11.2021).
2. Артемьева Т. В. Академическая культура как теоретическая проблема и практическая задача. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/akademicheskaya-kultura-kak-teoreticheskaya-problema-i-prakticheskaya-zadacha> (дата звернення: 09.11.2021).
3. Астахова В. И. Академическая культура как фундамент формирования современного специалиста. URL: <http://dspace.nua.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/326/1/%D0%90%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%92.pdf> (дата звернення: 09.11.2021).
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. В. Т. Бусел. Київ : Ірпінь : ВТФ "Перун", 2005. 1728 с.
5. Добко Т. Академічна культура, як необхідна передумова ефективного управління сучасним університетом в умовах автономії. Університетська автономія. Київ : Дух і Літера, 2008. С. 93–102 URL: [Dobko_Academic culture.pdf](#) (дата звернення: 07.10.2021).
6. Ерохина Е. Л. Академическая культура субъектов исследовательского обучения : дисс. ... докт. пед. наук : 13.00.02. Москва, 2015. 426 с.
7. Ермилова А. В., Маштакова А. Ю. Академическая культура российского университета. URL: <http://yrw.jvolsu.com/index.php/ru/> (дата звернення: 07.10.2021).
8. Забіяка І. М. Теоретичні аспекти формування академічної культури студентів в умовах сучасного університету. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2016. Вип. 51 (104). С. 144–150.
9. Зайцева А. В. Методична система формування художньо-комунікативної культури майбутнього вчителя музики : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2018. 528 с.
10. Кабахидзе Е. Л. Конфликтогенность и академическая культура университета. URL: <https://www.gramota.net/articles/mns210303.pdf> (дата звернення: 05.11.2021).
11. Надточій Н. О., Смелянова В. М. Організація процесу формування академічних компетенцій в освітньому середовищі. *Вісник Запорізького національного університету*. 2015. № 2 (25). С. 89–97.
12. Налетова И. В., Прохоров А. В. Академическая культура как идея университета. URL: <http://www.gramota.net/materials/3/2013/12-1/> (дата звернення: 09.11.2021).
13. Національний освітній глосарій: вища освіта / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий. 2-е вид., перероб. і доп. URL: <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/glossariy.pdf> (дата звернення: 07.11.2021).
14. Пак І. В. Академічна культура українського студентства: фактори формування та особливості прояву : дис. ... канд. соціологічних наук : 22.00.04. Харків, 2019. 251 с.
15. Ромакін В. В. Мотивації, переконання та поведінка українських і американських студентів бакалаврату щодо норм академічної культури. URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukraci/pedagogika/2010/136-123-6.pdf> (дата звернення: 20.09.2021).
16. Семенов О. М., Вовк М. П. Академічна культура дослідника в освітньо-культурному просторі університету. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 284 с.
17. Семенов О. М. Академічна культура дослідника: європейський та національний контексти: навчальний посібник. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 218 с.
18. Фенчик О. М. Формування академічної культури студентів у процесі здійснення дослідницької діяльності. URL: <http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/28/48.pdf> (дата звернення: 06.11.2021).
19. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2012. 320 с.
20. Шовш К. С. Формування академічної культури майбутніх педагогічних працівників у закладах вищої освіти : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти" / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2019. 241 с.
21. Azis M., Abduh A. Qualitative Meta-Analysis of Academic Culture in Higher Education. URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/125914661.pdf> (дата звернення: 24.09.2021).
22. Pielmus C. An overview of academic culture. A study on law enforcement education. URL: https://www.armyacademy.ro/reviste/rev3_2016/Piemus.pdf (дата звернення: 26.09.2021).
23. Shen X., Tian X. Academic Culture and Campus Culture of Universities. Higher Education. 2012. URL: <https://doi.org/10.5539/hes.v2n2p61> (дата звернення: 20.10.2021).

References:

1. Akinina N. L. Akademichna kultura vykladacha VNZ. [Academic culture of a university teacher] URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/23419/Akinina%20N.%20L.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (data zvernennia 9.11.21).
2. Artemeva T. V. Akademicheskaja kultura kak teoreticheskaja problema y prakticheskaja zadacha. [Academic culture as a theoretical problem and a practical task] URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/akademicheskaya-kultura-kak-teoreticheskaya-problema-i-prakticheskaya-zadacha> (data zvernennia 9.11.21).
3. Astakhova V. Y. Akademicheskaja kultura kak fundament formirovaniya sovremennoho spetsyalysta. URL: <http://dspace.nua.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/326/1/%D0%90%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%92.pdf> (data zvernennia 9.11.21).
4. Velykyi tлумачnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy (2005) [Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language] / Uklad. V. T. Busel. K.: Irpin: VTF "Perun", 1728 s. [in Ukrainian].
5. Dobko T. Akademichna kultura, yak neobkhidna peredumova efektyvnoho upravlinnia suchasnym universytetom v umovakh avtonomii. [Academic culture as a necessary prerequisite for effective management of a modern university in terms of autonomy. University autonomy]. URL: [Dobko_Academic culture.pdf](#) (data zvernennia 7.10.21).
6. Erokhyna E. L. (2015) Akademicheskaja kultura sub'ektiv yssledovatel'skoho obucheniya. [Academic culture of research subjects]: dys. ... doktora pedahohycheskykh nauk: 13.00.02. Moskva, 426 s.
7. Ermylova A. V., Mashtakova A. Yu Akademicheskaja kultura rossiyskoho unyversyteta. [Academic culture of a Russian university]. URL: <http://yrw.jvolsu.com/index.php/ru/> (data zvernennia 7.10.21).
8. Zabiaka I. M. (2016) Teoretichni aspekty formuvannia akademichnoi kultury studentiv v umovakh suchasnoho universytetu. [Theoretical aspects of the formation of academic culture of students in a modern university]. Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh. Vyp. 51 (104). S. 144–150 [in Ukrainian].

9. Zaitseva A. V. (2018) *Metodychna systema formuvannia khudozhno-komunikatyvnoi kultury maibutnoho vchytelia muzyky*. [Methodical system of formation of artistic and communicative culture of the future music teacher] : dys. ... d-ra ped. nauk: 13.00.02. Kyiv, 528 s. [in Ukrainian].
10. Kabakhydze E. L. *Konflyktohennost y akademycheskaia kultura unyversyteta*. [Conflict potential and academic culture of the university]. URL: <https://www.gramota.net/articles/mns210303.pdf> (data zvernennia 5.11.2021).
11. Nadtochii N. O., Yemelianova V. M. *Orhanizatsiia protsesu formuvannia akademichnykh kompetentsii v osvritnomu seredovyshchi*. [Organization of the process of formation of academic competencies in the educational environment of the university]. *VNZ Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu № 2 (25)*, 2015. S. 89–97.
12. Naletova Y. V., Prokhorov A. V. *Akademicheskaia kultura kak ydeia unyversyteta*. [Academic culture as a university idea]. URL: <http://www.gramota.net/materials/3/2013/12-1/> (data zvernennia 9.11.2021).
13. *Natsionalnyi osvritnii hlosarii: vyshcha osvita*. [National educational glossary: higher education]: V. M. Zakharchenko URL: <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/glossariy.pdf> (data zvernennia 7.11.21).
14. Pak I. V. *Akademichna kultura ukrainskoho studentstva: factory formuvannia ta osoblyvosti proiavu* [Academic culture of Ukrainian students: factors of formation and features of manifestation]: dys. ... kand. sotsiologichnykh nauk : 22.00.04. Kharkiv, 2019. 251 s. [in Ukrainian].
15. Romakin V. V. *Motyvatsii, perekonannia ta povedinka ukrainskykh i amerykanskykh studentiv bakalavratu shchodo norm akademichnoi kultury* [Motivations, beliefs and behavior of Ukrainian and American undergraduate students regarding the norms of academic culture]. URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2010/136-123-6.pdf> (data zvernennia 20.09.2021).
16. Semenoh O. M., Vovk M. P. (2016) *Akademichna kultura doslidnyka v osvritno-kulturnomu prostori unyversytetu* [Academic culture of the researcher in the educational and cultural space of the university]. Sumy: Vyd-vo SumDPU imeni A. S. Makarenka, 284 s. [in Ukrainian].
17. Semenoh O. M. (2021) *Akademichna kultura doslidnyka: yevropeyskyi ta natsionalnyi konteksty: navchalnyi posibnyk*. [Researcher's academic culture: European and national contexts: a textbook]. Sumy: SumDPU imeni A.S. Makarenka, 218 s. [in Ukrainian].
18. Fentsyk O. M. *Formuvannia akademichnoi kultury studentiv u protsesi zdiisnennia doslidnytskoi diialnosti*. [Formation of academic culture of students in the process of research activity]. URL: <http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/28/48.pdf> (data zvernennia 6.11.2021).
19. Khoruzhyi H. F. (2012) *Akademichna kultura: tsinnosti ta pryntsyipy vyshchoi osvity* [Academic culture: values and principles of higher education]. Ternopil : Navchalna knyha Bohdan., 320 s. [in Ukrainian].
20. Shovsh K. S. (2019). *Formuvannia akademichnoi kultury maibutnikh pedahohichnykh pratsivnykiv u zakladakh vyshchoi osvity* [Formation of academic culture of future pedagogical workers in higher education institutions] : dys. ...kand. ped. nauk : [spets.] 13.00.04 "Teoriia i metodyka profesiinoi osvity". Nats. ped. un-t im. M. P. Drahomanova. Kyiv, 241 s. [in Ukrainian].
21. Azis M., Abduh A. *Qualitative Meta-Analysis of Academic Culture in Higher Education*. URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/125914661.pdf> (data zvernennia 24.09.2021).
22. Pielmus C. *An overview of academic culture. A study on law enforcement education*. URL: https://www.armyacademy.ro/reviste/rev3_2016/Pielmus.pdf (data zvernennia 26.09.2021).
23. Shen, X., & Tian, X. *Academic Culture and Campus Culture of Universities*. Higher Education. URL: <https://doi.org/10.5539/hes.v2n2p61> (data zvernennia 20.10.2021).

Chervonska L. M. Postnonclassical meanings of pedagogical definition of the essence of academic culture of applicants for higher professional education

The article is devoted to the consideration of postnonclassical meanings of the pedagogical definition of the essence of academic culture of higher professional education seekers. The study found that modern scientific reflection on the definition of "academic culture" makes it possible to differentiate the definitions of academic culture by different methodological approaches: institutional, which is considered in terms of university culture as a social institution; axiological, according to which academic culture is considered in terms of values; deontological, from the point of view of which, academic culture is considered as a set of ethical norms; axiological-deontological, according to which academic culture is considered from the standpoint of values, norms, rules and patterns of behaviour; praxeological, from the point of view of which, academic culture is characterized as an effective educational-cognitive and educational-research activity; research, from the point of view of which academic culture is considered as a scientific activity; information, according to which, academic culture is defined as a high level of mastery of information technology; competency, from the point of view of which academic culture is considered as a set of educational competencies. Scientific approaches allow us to identify certain general conceptual tokens of the theory of academic culture – values, norms, rules, activities, knowledge.

The scientific projection of the analyzed approaches makes it possible to find out that the "academic culture of the applicant for higher professional education" should be understood as a dynamic integrated subject-activity education, which implies the presence of professional and personal values, culture of communication and interpersonal interaction, information literacy and compliance of educational and scientific activities and rules of conduct operating within a particular academic environment, institution.

Key words: *academic culture, academic, culture, applicants for higher education, educational and scientific activity, values, academic environment, education.*